

Jak dobře pomáhat dětem se znevýhodněním v trestním řízení?

Co znamenají tato slova?

Trestní řízení – Trestní řízení jsou činnosti, které dělá policie a soudy, když se stane nějaký trestný čin. Trestní řízení je vlastně to, jak se zjišťuje, co se stalo špatného. Trestní řízení je také to, jak se zjišťuje, kdo to udělal. Trestní řízení je také to, jak se zařídí, aby ten, kdo to udělal, byl potrestaný.

Justice – Justice je cizí slovo pro spravedlnost. Když mluvíme o justici, tak mluvíme o lidech, kteří se snaží udělat věci spravedlivé. Jsou to lidé, kteří se snaží zjistit, co se stalo špatného a kdo to udělal. Potom toho člověka potrestají.

Lidé v justici jsou hlavně právníci, soudci a policie.

Trestný čin – Trestný čin je něco, co člověk udělá a čím poruší zákon. Třeba když člověk někoho zabije. Nebo když člověk něco ukradne. Říká se, že člověk spáchal trestný čin.

Je mnoho věcí, které se nesmí dělat. Všechny jsou napsané v knize, která se jmenuje trestní zákoník.

Oběť trestného činu – Oběť trestného činu je člověk, kterému někdo ublížil.

Třeba člověk, kterému někdo ukradl věci. Nebo člověk, který byl týraný.

Nebo člověk, kterého někdo znásilnil nebo zbil.

Aby byl člověk obětí trestného činu, tak mu někdo musel udělat něco, co zakazuje trestní zákoník.

Co je napsané v tom dokumentu?

V tomto dokumentu je napsané,
jak správně pomáhat dětem se znevýhodněním,
když se stanou obětí trestného činu.
Je tu napsané, jakou podporu by měly děti se
znevýhodněním mít
na policii a u soudu.

Na co mají děti se znevýhodněním právo?

Děti se znevýhodněním mají mít spravedlivý přístup k soudům.
Děti se znevýhodněním mají mít dobrou pomoc
během celého trestního řízení.
Všichni lidé v justici mají vědět,
jak dobře pomáhat dětem se znevýhodněním.
To znamená, že policie, soudci, právníci a další lidé ví,
jak s dětmi se znevýhodněním mluvit.
Že ví, jakou potřebují podporu.
Třeba mít s sebou počítač nebo blízkého člověka.

A taky to znamená, že policisté, soudci, právníci a další lidé udělají všechno
proto,
aby děti se znevýhodněním u soudu a na policii dostali vše, co potřebují.

Co mohou lidé v justici udělat, aby dobře podpořili děti se znevýhodněním?

Je důležité, aby na policii a u soudu byl někdo, kdo bude dětem se znevýhodněním pomáhat.

Kdo a jak dětem pomůže?

Justiční facilitátor – to je člověk, který bude umět vysvětlit dítěti, co se děje. Člověk, který bude dítě se znevýhodněním doprovázet celou dobu. Bude s ním chodit na policii a k soudu. Bude dítěti pomáhat.

Policie – lidé na policii mohou také pomáhat dětem se znevýhodněním. Třeba tak, že budou vědět, jakou podporu dítě potřebuje. Nebo tak, že budou mít pomůcky, které dětem pomůžou říct vše, co potřebují.

Soudci a státní zástupci – mohou dětem pomáhat tak, že budou spolupracovat s justičním facilitátorem a dalšími lidmi, kteří podporují děti se znevýhodněním.

Jak by měla dobrá podpora vypadat?

Hned po nahlášení trestného činu by někdo měl zjistit, jaké má dítě se znevýhodněním potřeby. Třeba jak mluví a rozumí. A co k tomu potřebuje za pomůcky.

Potom by mělo dítě dostat justičního facilitátora.

To je člověk, který bude dítěti vše vysvětlovat a bude mu pomáhat.

Bude to pořád stejný člověk, kterého dítě bude znát.

Lidé v justici se musí chovat a mluvit tak, aby jim dítě se znevýhodněním rozumělo. Můžou k tomu používat pomůcky třeba ve snadném čtení, obrázky, videa a další věci.

Všechny informace budou napsané na jednom místě.

Tyto informace může číst i dítě se znevýhodněním.

Budou online, třeba v mobilu.

Toto místo bude taková online knihovna, která se bude jmenovat Diana.

Říkáme tomu digitální systém Diana.

Co to je digitální systém Diana?

Je to online knihovna. To znamená, že je jakoby na internetu.

Budou tam napsané všechny informace k tomu, co se stalo.

Lidé v justici se tam budou moct podívat a informace si přečíst.

Dítě se znevýhodněním se tam také bude moct podívat.

Informace tam budou napsané ve snadném čtení.

Tato online knihovna Diana bude bezpečná. Nebude se tam moct dívat každý. Může se tam dívat jen ten, kdo tyto informace potřebuje.

Přečtěte si příklad, jak to může doopravdy fungovat.

Představte si tuto situaci.

Aničku někdo napadl a okradl ji.

Anička to nahlásila na policii tak, že nahrála video do online knihovny Diana. Policie se o tom dozvěděla a začala vyšetřovat, kdo to udělal.

Dostala na pomoc člověka, který jí bude pomáhat vše řešit na policii a pak na soudu. Tento člověk je justiční facilitátor a jmenuje se třeba David Ježek.

Pan Ježek Aničku doprovodil na policii k výslechu. Tam se jí ptali na různé otázky a vše si nahráli na video. To uložili do online knihovny Diana.

Anička už nemusela znovu povídat, co se jí stalo. Všechno to je nahrané na video a policisté i soudce se na toto video mohou podívat.

Pan Ježek Aničce vše vysvětloval. Poradil jí. Pomáhal jí.

Soudce pak rozhodl, jak potrestá člověka, který Aničku napadl.

Anička nemusela k soudu chodit. Pan Ježek jí vše vysvětlil.

Anička se cítila v bezpečí. Byla ráda, že nemusí znovu říkat, co se jí stalo.

Proč si myslíme, že takto by to mělo v justici fungovat?

Myslíme si, že děti se znevýhodněním
se budou cítit bezpečně a podporovaně.

Myslíme si, že s takovouto pomocí
budou děti lépe rozumět tomu, co se děje.

Myslíme si, že takto je to spravedlivé
pro děti se znevýhodněním.

Projekt LINK: Přístupné a vstřícné soudy k dětem (CERV-2022-DAPHNE; 101097047)

**Co-funded by
the European Union**

Financováno Evropskou unií. Názory vyjádřené jsou názory autorů a neodráží nutně oficiální stanovisko Evropské unie nebo Evropské komise. Evropská unie ani Evropská komise za vyjádřené názory. nenese odpovědnost.

Spolufinancováno agenturou FIRAH. Vyjádřené názory a stanoviska jsou však pouze názory a stanoviska autorů a nemusí nutně odrážet názory a stanoviska Nadace pro aplikovaný výzkum zdravotního postižení. Nadace pro aplikovaný výzkum zdravotního postižení za ně nemůže nést odpovědnost.